

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ludovici Richeomi Societatis Ies. Valedictio Animæ
Deuotæ**

Richeome, Louis

Coloniæ, 1610

De potentia & malitia Diaboli. Colloq. LXXX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50753](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50753)

dum ego fallor, hi tres illi exercitus & acies pene inuincibiles, non modo quia singulæ fortes sunt, sed quia inuicem iunctæ sunt atque connexæ. THEOL. Facile omne est quod Dei gratia auxiliante suscipitur: hic enim vires & scientiam suppeditat, ad non modo præliandum, sed etiam triumphandum. PHIL. Valde ego hoc loco Phrasin illam Theologorum mihi explicari cupiam, & quid illi conflictus pugnasque appellent, scire tuum de eo certamine quod cum Diabolo suscipiendum est, mecum pertractari desiderem. THEOL. Parebo sane tibi mihi quam libentissime, vbi antea pauca de malitia potentiaque crudelissimi illius Tyranni fuerimus præfati.

De potentia & malitia Diaboli.

COLLOQVIUM LXXX.

THEO. **Q**uo itaque plenius naturam illius conflictus intelligamus, qui cum Diabolo Principe

cipe tenebrarum instituendus est, libet mihi hoc loco examinare quænam illius vis malitiaque sit: verum breuiter omnino, & solum in tantum, quantum præsentem isthanc nostram dissertationem concernit. Fortitudo illius, ait Dominus noster in Iob, adeo magna est, nulla ut *Iob. 41.* in terris vis excogitari possit, quæ illi assimilari debeat aut comparari, quippe qui factus est ut neminem timeat, & cuius præsumptio arrogantiaque tanta est, omnia ut sublimia videat, & Rex filiorum superbiæ constitutus sit. Habet ille scientiam omnium planè rerum naturalium, experientiam omnium sæculorum præteritorum, coniecturam futurorum, & exercitium omnium flagitiorum. Adeo nullus malignorum spirituum est, qui (si quaestio de bello suscipiendo, innumerabilesque exercitus, longe quam Xerxis illius copiosiores fundendi consilium ineatur: aut si astutij & stratagematibus militaribus res getenda sit) non oculos omnibus mundi sapientibus eruere effodere

dereque possit. Furor & rabies crudelissimi istius Tyranni erga homines penitus insatiabilis est: omnia illius consilia, omnia machinamenta, astus, cogitationes, labores, atque conatus aliò non spectant, quam vt vniuersum genus humanum in ruina impellant. Præterea quotquot sub eo stipendia merent, longè copiosiore maioremque numerum constituunt, quam homines vniuersi: & adde quod omnibus eadem mens & finis præfixus est, genem videlicet humanam penitus delendi, funditusque extirpandi. Habet præterea alias quasdam auxiliares copias à mundo & à carne, quibus ille ad vnum eundemque finem continuo abutitur, at diuersis & alijs modis. Ingenijs namque hominum non aliter quam proprijs regni sui mēbris ac partibus naturalibus abutitur: mūdum autem & carnem vt baiulū, seu equum vel asinum habet: frenum ac capistrum quo ea regit ac flectit, propria voluntas est, fundamentum suæ iurisdictionis, & origo omnium vitiorum, quæ ei ius suum con-

Quomodo Diabolus hominibus utatur.

conferuant: sicque cuilibet homi-
ni spiritum addit ac destinat, qui
suggestionibus, persuasionibus, de-
siderijs, voluptatibus, timoribus,
suspicionibus, & mille milleque
alijs illicitis medijs, insensibili-
ter & secreto illum adoritur, &
in omnia vitiorum genera passim
eum debacchari compellit. Et sic-
ut equus eum nequaquam ac nul-
latenus persentiscit, à quo pun-
gitur atque feritur, ita ille impro-
bum excæcat ac fascinat, nullo vt
omnino modo equitem suum quem
dorso fert, videre possit ac intue-
ri. Quoniam autem spiritus ille
mille artifex hominem quemlibet
in particulari propriam volunta-
tem habere videt, quæ nequaquam
illi subiecta est, nisi per conspira-
tionem occultam, & malitiæ ap-
probatione: ideo vnicuique ea cor-
rua exercitus sui adhibet, quibus
quam maximè eum euertere, sicque
Cyclopicam quandam confusionem
hominum generi inducere valeat,
Eam ergo ob causam Regnum con-
tra Regnum, ciuitatem contra ciui-
tatem,

ratem, & domum contra domum
 extimulat: ita vicinum vicino alli-
 dit, hominem contra semetipsum,
 carnem contra spiritum, appetitum
 contra voluntatem, sensus contra
 rationem excitat, & quantum po-
 test enititur atque contendit, donec
 omnia sursum ac versum egerit, sic-
 que generalem omnibus omnino
 rebus ruinam induxerit & confu-
 sionem. Propter has & similes qua-
 litates Scriptura sacra diuersa ei
 frequenter nomina imponit, modo
 Serpentem, Aspidem, Draconem,
 Basiliscum, Leonem, Lupum, & alia-
 rum crudeliu bestiarum & pernicio-
 sissimarum nominibus appellat, & ijs
 coloribus depingit, quos paulo an-
 te conspexisti. PHILOS. Quod si is
 adeo astutus, vafer, versipellisque
 est, quis illius manus euadere decli-
 nareque potest? THEOL. Euadet il-

*Gratia
 Dei om-
 nem po-
 tentiam
 ac sapien-
 tiam ex-
 cedit.*

le dico ac declinabit, qui in gratia
 Dei constitutus fuerit, Dei inquam,
 qui sapientior, fortiorque est, quam
 omnes omnino maligni & Diaboli-
 ci spiritus: preterquam quod super-
 ua ista bonitas & sapientia, manus
 huic

huic Leoni iniicit, eius potentiam
 frenat, astutiam ligat: hinc ergo
 Apostolus ait: *Fidelis autem DEVS 1. Cor. 10.*
est, qui non patietur vos tentari su- 13.
pra id quod potestis: sed faciet et-
iam cum tentatione prouentum ut
possitis sustinere. Præstant nobis i-
 dem auxilium Angeli nostri custo- *Angeli*
 des, qui corpora nostra animasque *Custo-*
 defendunt, in acie nos ponunt, ex- *des.*
 erciturum instruunt, quo facilius
 cornuta ista animalia & spiritus
 malignos superare valeamus. Un-
 de timorem omnem abijcere nos
 oportet, assistente videlicet no-
 bis fortitudine Omnipotentis, &
 diligenti vigilia atque excubijs
 Custodum Angelicorum. Annita-
 mur potius bonam illius gratiam
 retinere, legem obseruare, & præ-
 bebent confestim nobis materiam
 vincendi & de tentationibus Sa-
 thanicis triumphum reportandi.
 Verùm hæc in genere hæcenus
 dicta sunt, quæ de inimico nostro
 cognoscenda nobis esse videban-
 tur: nunc quo ad specialia acce-
 damus, stratagema nobis aduerten-
 dum

*Astutia
Diaboli.*

dum est, quo ille usus fuit ex eo
ferè tempore, quo primum homi-
nes aggredi coepit & tentare. Co-
natur videlicet ille quantum po-
test mortis memoriam nobis eri-
pere: vt enim DEI salutisque
humanae iuratus ac capitalis ho-
stis est, ita cum Creaturas videt
mortis contemplatione, quam ma-
ximè vitia auersari, vnum hoc
conatur eius vt illis recordatio-
nem eximat: certo confidens fo-
re, eo si potiatur voto, reliqua
se facillimè obtinere posse ac im-
petrare. Prima tentatio qua ma-
trem nostram Euam adoriebatur,

Genes. 3.

✠

hæc fuit: Nequaquam moriemini.
Verum cum postea hominibus nul-
lo id pacto persuadere sibi posse vi-
detur, quippe cum manifesta expe-
rientia reclamaret, & omnibus om-
nino mortalibus semel vita fungen-
dum esse testaretur, conatus fuit aut
doctrina erronea, aut ipsius in-
genij fascinatione, omnem ijs de
morte cogitationem recordatio-
nemque susceptam exemptum ire.
Habuerunt dogma istud stolidissi-
mi

mi mortalium Epicurei, & insignes
mimi huius affectæ ac sectatores, ut
inter præcepta viuendi, primum es-
se vellent

Si tua non cupias tristi confundere mille Lucret.
Gaudia, sed placidum traducere molliter lib. 3.
auum;

Esse memor lethi non debes, idque timere.

Ecce tibi carmen infernalium isto-
rum bubonum, qui de nocte cir-
cumuolitant, tenebras cantant, &
quæ ab archimimo illo Demone di-
dicerunt, promulgant. Nostra et-
iamnum tempestate inter omnes
quas Iapponij putidissimas habent
opiniones, hæc ferè principem sibi
locum vendicat, mortisque isthanc
obliuionem accuratissimè suis in-
culcant: credentes cum veteribus
Epicureis animam mortalem esse,
se, aliamque beatitudinem quære-
re non oportere, quam in hac vi-
ta: quod nullam ob causam con-
tingit, nisi quia mortis memoriam
execrantur, quæ ijs horrorem incu-
tit, & illorum voluptates absyn-
thio longè amarissimo perspergit.
Iam si omnem temporum memo-
riam

riam animo ac cogitatione percurras, reperies profecto, animæ mortalitatem, memoriæ mortis detestationem, & ipsorum corporum resurrectionem negatam, coniunctas semper fuisse, & inter sese copulatas. Hinc Saducxi ipsidem planè errorum tenebris caliginæque inuoluti, animarum immortalitatem & resurrectionem irridebant, & memoriæ mortis longissimè arceri debere existimabant.

Matth.
22.

Vnde Dominus noster ad eorum interrogationem de muliere quæ septem maritos habuit respondens, ait, Deum esse Deum viventium, Abraham, Isaac, & Iacob: atque quo ijs resurrectionem probaret, animæ prius immortalitatem sibi astruendam esse existimavit; quod videlicet huius veritas cum illius veritate coniuncta esse videretur; sensus autem responsionis hic erat. Existimatis vos adnaton esse, vt mortuum corpora resurgant, quia videlicet mortalem animam vobis esse persuadetis. Verum erratis cæci, Scri-

ptu-

prurasque non intelligitis quæ
 attestantur, animæque immorta-
 litati adstipulantur, dum videli-
 cet Abraham & alios viuere in-
 quiunt, quorum Creator **DEVS**
 est appellatus. Si namque illi de-
 functi extinctique essent, **DEVS**
 iam non viuentium, sed mor-
 tuorum, atque earum rerum, quæ
 amplius non sunt, videretur es-
 se appellandus: sicque titulus il-
 le quo Scriptura sacra eum affi-
 cit, dicens eum esse **DEVM** Abra-
 ham, Isaac, & Iacob, id est, vi-
 uentium, necessario corrueret
 & collaberetur. Si ergo iam a-
 nima immortalis est, consecra-
 rium reuera erit, corpora ali-
 quando resurrectura, & cum a-
 nimabus suis pristinam copulam
 societatemque innitura esse. In *Ioseph. l.*
 ualuerat isthæ Hæresis iam tum *13. ant.*
 cum columnæ illæ Ecclesiæ Ma- *cap. 9.*
 chabæi viuerent, vnde velut sin- *2. Mach.*
 gulare deuotionis signum in ijs *12. 43.*
 notatum fuit, quando solennes
 preces pro militibus in acie mor-
 tuis instituerunt. Eratque adeo

verum illud fymbolum quo Catholici ab Hæreticis discernebantur, quod videlicet D E V M pro defunctis orarent: testificantes fidem suam qua animas post corporum depositionem viuere adhuc & superesse profitebantur, illasque per viuentium adhuc in hoc mundo preces refrigerari posse ac adiuuari. Itaque etiam post mortem benignissimi Seruatoris nostri facere diabolus non potuit, quin novos Saducæos excitaret, qui docerent nequaquam pro defunctis orandum esse. Fuit inter hos Aerius circa annum Domini tercentesimum quinquagesimum sextum, cui postea Lutherus & innumeræ aliæ Hæreticæ propagines succreuerunt. Seminat autem Diabolus istiusmodi zizania non solum. vt defunctorum animas omni auxilio ac ope spoliet, quæ crudelissima longè impietas est, & haud scio an non multò immanior, quam si in extrema necessitate aliquis pauperes, ægros, & malè affectos in hospitali deserendos

dos existimaret: sed etiam ut omnem mortis memoriam hominibus euellat, quam ideo odit ac execratur, quod videlicet maxima illam ad bene viuendum moriendumque adferre adiumenta arbitratur: nouit namque veterator ac versipellis ille fieri non posse ut pro defuncto quopiam preces persoluantur, quin non simul de morte salutaris cogitatio suscipiatur & animus hominum ad rectè eam obeundam præparetur. Certè si eorum conscientias appellem, qui in pietatis istiusmodi ac misericordiae operibus exercitati sunt, certo scio respondebunt facere se non posse, quin Deum pro defunctorum aliorum animabus obsecrantes, simul etiam de sua solliciti sint curamque suscipiant; sicque cõsequenter peccata fugiant, vanitates mundi contemnant, honores, diuitias, delitiasque corporis aspernentur. Iam cum nõnullis alijs diabolus doctrinã istã de mortis obliuione neutiq̃ posset persuadere, coepit eos carnis voluptatibus fascinare, & mundi funis

*Precatio
pro mor-
tuis fa-
et a uiuis
utilis.*

inuoluere. Habent & hæc nostra tempora immanem eorum hominum multitudinem, qui credentes Resurrectionem, Paradisum, Purgatorium, ac Infernum, ita nihilominus viuunt, quasi nihil omnino crederent, & quasi nunquam morituri mortis recordari non volunt. Habes hic nunc primum illud stratagema, quo antiquus ille Draco utitur eo in bello, quod contra humanum genus gerit; necesse proinde est vt memoriam mortis non aliter quam clypeum aliquem illi obijciamus. Videamus iam quomodo cum malignis istis spiritibus cõfligatur, & manus etiam, vt ita dicam, conferantur.

Quid sit pugnare contra Diabolum.

COLLOQVIUM LXXXI.

THEOL.

CONFLIGERE cum Diabolo aliud non est quam voluntatem nostram illius voluntati opponere, peccatum odisse, quod ille amari vult, iustitiam amare quam detestari nos cupit, contemne-